

Taller: Mòbils high-tech vides low cost

Temàtica: Drets humans, explotació de recursos naturals, gènere, pobresa, conflictes armats, consum responsable, comerç just, sostenibilitat i medi ambient

Destinataris/es: Infants i joves a partir de 3er de la ESO. Públic adult en general

Recursos necessaris: Ordinador, altaveus, projector, pantalla, pissarra, connexió a internet, aula amb espai per poder disposar les taules per treball en grup.

Descripció i metodologia de l'acció:

2 modalitat:

Modalitat A: Taller 1 sessió de 2 hores de durada

Modalitat B: Taller 2 sessions. Cada sessió 2 hores de durada

S'utilitzen metodologies participatives que s'adapten en funció del perfil de les persones assistents i del seu grau de participació. Es a dir les accions previstes i el temps per desenvolupar-les és aproximat i es pot modificar a criteri de la facilitadora per aconseguir millor resultats.

Modalitat A

Durada:

1 sessió de 2 hores

Objectius:

Conscienciar sobre la vulneració de drets humans vinculada a l'explotació de recursos naturals utilitzat en el desenvolupament tecnològic i en concret en la telefonia mòbil a partir de la situació de la RDC com exemple de molts països del sud que, disposant d'una gran riquesa en recursos naturals i que tenen a la major part de la població en situació d'extrema pobresa i vulneració dels seus drets, degut a l'explotació que en fan altres .

Productes:

Mural treball en grup

A partir del documental "*Blood in the mobile*", el dossier i la informació i experiència vivencials que aporta la facilitadora s'aborda la problemàtica de l'explotació dels recursos naturals, la relació amb els conflictes armats i amb les noves tecnologies, concretament amb la telefonia mòbil, la responsabilitat de les empreses, i les nostres pautes de consum. El debat i la reflexió han de portar als i les participants a qüestionar-se quin tipus de consumidors/es de productes electrònics són.

Desenvolupament - Continguts

1. Introducció (10')

S'expliquen els objectius del taller i l'estructura del taller, dividit en dues parts una primera en que s'analitza la vinculació entre pobresa, explotació de recursos naturals i violacions de drets humans, i una segona on es valora la quins efectes té aquesta situació en la nostra vida quotidiana i les actituds o accions a emprendre un a favor de un canvi positiu. Es fan les primeres referències al COLTAN i a la R.D. CONGO.

Les persones participants en divideixen en grups 3-4 persones i es presenten 3 blocs

Explotació de recursos Naturals/Colonització
Pobresa i subdesenvolupament
Conflicte armat/guerra/Violència

Cada grup escull un dels tres blocs i durant el visionat del documental els i les participants, hauran d'anar recollint, conceptes, idees, preguntes, sobre la temàtica escollida, que d'alguna manera siguin tractat o referits en el documental. Aquesta informació serà bàsica per participar en els espais de debat i finalment fer treball en grup.

Amb la diapositiva del mòbil obert i/o amb un mòbil en mà es fa la introducció al documental

2. Visionat documental (25')

El protagonista de la història (documental "*Blood in the mobile*") es fa una sèrie de preguntes sobre la relació que hi ha entre els aparells que utilitza a la seva vida quotidiana, particularment el mòbil, i la guerra i la violència dels drets humans i particularment de la situació que viuen les dones i els nens en alguns països del món, de manera concreta a la RDCongo.

Durant el visionat cada grup haurà anat recollint referències, imatges, frases, idees dubtes sobre el seu bloc temàtic.

3. Reflexions en plenari (20')

Després del visionat del documental, es comenta amb els/les participants, aquelles imatges comentaris, fets, més impactant o interessants del documental, per reflexionar sobre les relacions entre els eixos temàtics a treballar: pobresa, colonització, explotació de recursos naturals i conflictes armats. S'analitza de forma específica la situació de vulnerabilitat de les dones i els efectes de les violacions com arma de guerra. La facilitadora qüestiona a cada grup en relació a la temàtica escollida per anar construint entre tots el relat.

4. Treball en plenari (25')

Es distribueix el dossier Mòbils Hight Tech Vides Low Cost. La facilitadora va donant informació sobre el cicle del Coltan des de les mines a les nostres butxaques, la cadena de subministrament, i els mecanismes de transparència i traçabilitat. Una persona voluntària fa un esquema a la pissarra amb la participació dels i de les participants.

S'introdueix en el debat el paper de les empreses, dels governs, i de la societat civil per quines son les mesures a emprendre per aconseguir en el mercat productes electrònic lliures de conflicte: transparència a la cadena de subministrament, normatives, mecanismes de control, etc.

5. Treball en grups i presentació productes. (30')

Treball en grup (un paper pissarra per cada grup, de 3 a 4 persones per grup) per ordenar la informació i fer un mural. esquema, arbre d'idees, gràfic.... on definir :

- a) Relacions causa-efecte entre els 3 blocs analitzats al principi: Explotació de recursos Naturals/Colonització; Pobresa i subdesenvolupament; conflicte armat/guerra/Violència.
- b) La posició dels diferents actors identificats: consumidor/es, empreses, governs local i internacional i els mecanismes en relació al gràfic fet en el punt a)

Cada grup fa la presentació breu en plenari del treball realitzat.

6. Presentació campanyes i cloenda taller (10')

Es fa referència a les diferents campanyes i o accions que es plantegen en el dossier; es reflexiona sobre la responsabilitat individual i col·lectiva en vers la situació analitzada i es convida a tothom a una participació activa en alguna de les campanyes proposades.

Modalitat B

Durada:

2 sessions de 2 hores de durada cadascuna

Objectius:

O1. Conscienciar sobre la vulneració de drets humans vinculada a l'explotació de recursos naturals utilitzats en el desenvolupament tecnològic i en concret en la telefonia mòbil, a partir de la situació de la RDC com exemple de molts països del sud que, disposant d'una gran riquesa en recursos naturals i que tenen a la major part de la població en situació d'extrema pobresa, degut a l'explotació que en fan altres .

O2. Contribuir a construir un esperit crític en la presa de decisions i la denuncia activa donant a conèixer quines son les alternatives o possibles propostes de solució, quines son les implicacions d'empreses, governs i consumidors/es

Productes:

- **Mural grupal**
- **Ranking empreses/consumidores/mesures traçabilitat**
- **Post xarxes**

A partir del documental "Blood in the mobile" i d'altres audiovisuals elaborats en col·laboració amb Justícia i Pau i Aula Media; el dossier i la informació i experiència vivencials que aporta la facilitadora, s'aborda la problemàtica de l'explotació dels recursos naturals, la relació amb els conflictes armats i amb les noves tecnologies, concretament amb la telefonia mòbil, la responsabilitat de les empreses, i les nostres pautes de consum.

El debat i la reflexió han de portar als i les participants a qüestionar-se quin tipus de consumidors/es de productes electrònics són. Els elements claus del taller són la reflexió i les propostes d'accions/decisions concretes que els i les participants poden desenvolupar.

Primera sessió

1. Introducció (15')

S'expliquen els objectius i l'estructura del taller, dividit en dues sessions una primera en que s'analitza la vinculació entre pobresa, explotació de recursos naturals i violacions de drets humans, i una segona on es valora la quins efectes té aquesta situació en la nostra vida quotidiana, la responsabilitat de les empreses, els governs i la ciutadania i les actituds o accions a emprendre a favor de un canvi positiu; es presenta els materials que es treballarà en les dues sessions, i els productes a generar a cadascuna.

Es fan les primeres referències al mòbil, COLTAN i a la R.D. CONGO, i amb la diapositiva del mòbil obert i/o amb un mòbil en mà es fa la introducció al documental

Les persones participants en divideixen en grups 3-4 persones i es presenten 3 blocs

Explotació de recursos Naturals/Colonització
Pobresa i subdesenvolupament
Conflicte armat/guerra/Violència

Cada grup escull un dels tres blocs i durant el visionat del documental els i les participants, hauran d'anar recollint, conceptes, idees, preguntes, sobre la temàtica escollida, que d'alguna manera siguin tractat o referits en el documental. Aquesta informació serà bàsica per participar en els espais de debat i finalment fer treball en grup.

2. **Visionat documental (25')**

El protagonista de la història (documental "Blood in the mobile") es fa una sèrie de preguntes sobre la relació que hi ha entre els aparells que utilitza a la seva vida quotidiana, particularment el mòbil, i la guerra i la violència dels drets humans i particularment de la situació que viuen les dones i els nens en alguns països del món, de manera concreta a la RDCongo.

Durant el visionat cada grup haurà anat recollint, referències, imatges, frases, idees dubtes sobre el seu bloc temàtic.

3. **Reflexions en plenari (30')**

Després del visionat del documental, es comenta amb els/les participants, aquelles imatges comentaris, fets, més impactant o interessants del documental, per reflexionar sobre les relacions entre els eixos temàtics a treballar. S'analitza de forma específica la situació de vulnerabilitat de les dones i els efectes de les violacions com arma de guerra. S'identifiquen diferents personatges: empreses, govern, organismes internacionals i la seva actuació/ implicació.

4. **Personificació (15')**

A partir de les experiències i comentaris de la facilitadora es va construir un exemple en els que els/les participants s'identifiquen amb alguns dels personatges del documental i han de prendre decisions.

El grup valora i analitza les decisions preses i les conseqüències

5. **Treball en grups i presentació productes (30')**

Cada grup ha d'ordenar la informació i fer un esquema, arbre d'idees, gràfic.... on definir :

- a) Relacions causa-efecte entre els 3 blocs analitzats al principi: Explotació de recursos Naturals/Colonització; Pobresa i subdesenvolupament; Conflicte armat/guerra/Violència.
- b) La posició dels diferents actors identificats: empreses, governs, organismes internacionals en relació al gràfic fet en el punt a)

6. Cloenda primera sessió taller (5')

Arribar a la conclusió que son conflictes llunyans, que ens afecten, que estan relacionat amb el nostre comportament, pautes de consum i vida quotidiana i que cal actuar. Això permet introduir i/o prepara la segona sessió. Un cop vista la situació que es viu a la RD Congo i la relació entre la pobresa, el conflicte armat i la violació dels drets humans que es viu en aquest país i l'explotació dels recursos naturals, ens qüestionem i jo que puc fer?

Per la propera sessió es demana a les persones participants aportar dades sobre el seu mòbil : empresa, prestacions, on es fabrica, cost, etc.

Segona sessió

1. Plenari: informació aportada (15')

Els i les participants comparteixen les dades sobre el seu telèfon i es fa un ranking, marca més consumida, cost mitja, lloc de fabricació, prestacions...

Una persona voluntària recull les dades i se'n fa una síntesis conjuntament

2. Treball en grup: Que hi ha al meu mòbil. (15')

Es distribueixen alguns mòbils per la classe (per grup de treball) i s'identifica un cop desmuntat el condensador de tàntal. Es lliure als i les participants el dossier *Mòbils High Tech Vides Low Cost* amb informació complementària al documental.

3. Treball en plenari (30') Empreses: Cadena de subministrament

Amb la informació del dossier i amb el suport de la facilitadora, una persona voluntària, amb l'ajuda de la resta de persones fa un esquema a la pissarra sobre el cicle del Coltan, des de les mines a les nostres mans, identificant els diferents graons de la cadena de subministrament.

4. Reflexió en plenari Normativa reguladora (30')

A partir del cicle del coltan complet s'introdueix en el debat el paper de les empreses, dels governs, i de la societat civil, sobre quines son les mesures a emprendre per aconseguir en el mercat productes electrònic lliures de conflicte: transparència normatives, mecanismes de control, etc., que garanteixin al consumidor/a que els minerals que s'utilitzen no contribueixin a la violació dels drets humans.

Es posa èmfasi en els efectes de la regulació proposada a Estats Units i Europa. La facilitadora presenta un resum de la normativa i els seus afectes sobre les empreses i en l'origen. Empreses afectades i mesures preses.

Per grups i després en plenari és fa un anàlisi comparatiu en relació a les dades aportades pels participants al inici de la sessió

5. Treball en grup i presentació dels productes : Xarxes socials (20')

Per grup els i les participants han de generar un post per les xarxes socials sobre la temàtica tractada en el taller. Escollir una imatge, un títol i un subtítol i una reflexió que Que porti a un consum més ètic dels productes electrònic

Es convida als i les participants a fer us dels seus mòbil i de les xarxes, a penjar-ho

6. Presentació campanyes i cloenda taller (10')

Es fa referència a les diferents campanyes i o accions que proposa SCK i es reflexiona sobre la responsabilitat individual i col·lectiva en vers la situació analitzada i es convida als i les participants a fer un consum més ètic dels productes electrònic i de telefonia mòbil en particular, i a una participació activa en alguna de les campanyes proposades.